

[Lorentzen.]

nævneværdigt omfang i mange år. Jeg mener ikke, det er moralsk let forsvarligt at sige, at man ikke vil have denne paragraf, da den jo kun fastslår, at urimelige lejevilkår kan vi ikke godkende.

§ 73 omhandler de såkaldte frivillige overenskomster, der jo ofte har haft meget lidt med frivillighed at gøre. Jeg har ikke været bange for at gå ind for denne bestemmelse, for det er en fejltagelse at tro, at den fremtidig udelukker frivillige overenskomster. Der sker efter min opfattelse kun det, at der føres kontrol med dem og at myndighederne kan gribe ind, hvis der ikke vedtages rimelige kår. Jeg kunne have ønsket for at gøre det lidt klarere, at man havde bevaret det udtryk, som vi oprindeligt havde, „ubillig“, men jeg mener ikke, at der ved denne sproglændring er sket noget væsentligt. Personlig har jeg som sagt ikke noget mod denne regel, ingenlunde, thi under de nuværende boligforhold bør efter min opfattelse ingen frivillig overenskomst være urimelig, og jeg tror, der skal meget til at tilsidesætte en overenskomst indgået under et lejemål, der virkelig er frivilligt. Iøvrigt må jeg måske have lov til at sige, at hvis man rigtig går til bunds i sagen og ikke blot er modtagelig for agitation, er det nok et stort spørgsmål, hvor meget reglen afviger fra den praksis, som domstolene i dag har anlagt overfor urimelige lejevilkår.

Trods disse regler om opsigelsesforbud bevarer vi de almindelige regler, som hele tiden har haft gyldighed med hensyn til opsigelse. Der er dog en enkelt bestemmelse, som er ny, og som jeg personlig er meget glad for; det er bestemmelsen i § 68, stk. 1, nr. 9, vedrørende lejemål i tofamilieshuse, hvor ejeren har den ene lejlighed. Ene af alle lejemål blev sådanne undtaget fra den almindelige hovedregel om opsigelsesforbud i loven af 1949. Man var klar over, at der her var en type huse og lejere, som man i virkeligheden skulle værne om, og man henlagde det til kommunalbestyrelsen at give samtykke til opsigelse. I praksis førte det imidlertid på grund af boligmanglen til, at mange kommuner ikke kunne bestemme sig til at give samtykke, så paragraffen blev en løfteparagraf, der gav ejerne meget lidt. Nu opstilles der derimod en række tilfælde, hvor ejerens opsigelsesret skal anerkendes, og der er ingen tvivl om, at den nye bestemmelse vil blive hilst med tilfredshed af ejerne af tofamilieshusene, der iøvrigt som regel er en god type mennesker. Reglerne er meget vel begrundet både økonomisk og moralsk, og jeg hilser denne ændring med stor til-

fredshed, idet jeg beder om, at den må blive inddraget i debatten om huslejelovgivningen.

Jeg hilser med tilfredshed — jeg havde nær sagt naturligvis —, at det er lykkedes os fuldstændig at omredigere afsnittet om de processuelle regler og få gjort dem, om jeg så må sige, mere beskedne af omfang og forhåbentlig også langt lettere at håndtere, i hvert fald bliver de langt billigere at administrere.

Må jeg til slut om lejelovforslaget sige, at det har været ude for en meget hård kritik, og det er rigtigt, som den højtærede boligminister siger, at der ikke hos nogen er begejstring for dette lovforslag. Det er iøvrigt et spørgsmål, om det var altfor godt, hvis man i en situation som denne fremsatte et lovforslag, hvor blot en af parterne var meget begejstret. Men det er givet, at kritikken ofte er rejst udfra ganske modstridende synspunkter. Jeg skal ikke skjule, at der også i mit parti er delte meninger, men vi giver alligevel tilslutning, da forslaget trods alt efter vor opfattelse er et skridt i den rigtige retning. Kun endnu en ting om lejelovforslaget: mange af de røster, der har lydt udenfor det høje ting i de sidste dage, har, forekommer det mig, mere været at betragte som agitation end som instruktion.

Jeg går derefter over til nogle forholdsvis korte bemærkninger om det næste lovforslag, som jeg personlig i og for sig tillægger langt den største betydning. Jeg må erkende, at det er ikke meget, vi har nået. Jeg er naturligvis klar over, at man her i landet ikke kan undvære statsstøttet boligbyggeri under de nuværende forhold, men jeg har sagt til mig selv, at loven af 1946 har været anvendt i langt større omfang, end man dengang tænkte sig; det gælder både med hensyn til lånegrænsen, de 97 pct., og endnu mere de beløb, man har anvendt i henhold til denne lov. Det er et spørgsmål, om rigsdagen ikke skal være lidt varsom med at vedtage love, som den ikke rigtig økonomisk kan overholde, og så blot skyde spørgsmålet hen til tillægsbevillingsloven, eventuelt i forbindelse med nogle tekstanmærkninger, og få det vedtaget de sidste dage, før rigsdagen hjemsendes, uden at ret mange kender de nærmere enkeltheder. Jeg tror, rigsdagen skulle overveje, om den trafik er rigtig, som denne lov af 1946 er et fremtrædende paradigma på.

Man kan hente megen visdom ved at studere spørgsmålet om forudsætningerne for loven.

Loven af 1946 byggede på et lavt renteniveau, en rente af 3½ pct., i modsætning